

Dan 2: Automatizacija autorizacije plaćanja i kontrola trezora: Aktualne prakse i izgledi za daljnju digitalizaciju, uključujući primjenu veštačke inteligencije

Skupina 3.

Jermenija, Gruzija, Kirgistan, Moldavija, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan

1. Aktualni opći postupak autorizacije i obrade plaćanja

	Jermenija`	Gruzija	Kirgistan	Moldavija	Tadžikistan	Turkmenistan
Potpuno automatizirani koraci	Potpuno automatizovano, osim ako sistem nije identifikovao greške ili probleme u kreiranju ugovora ili naloga za plaćanje. Neka plaćanja su potpuno automatizovana (individualne penzije isplate)	Plaćanja koja ispunjavaju kriterijume Zelenog koridora i prolaze kroz filter veštačke inteligencije	Plate, komunalne usluge, ostala plaćanja (ako su iznosi mali)	Provera prisustva i raspoloživosti budžetskih aprocijacija, za nabavke – provera prisustva ugovora. Ostala plaćanja (plate, stipendije) idu kroz Zeleni koridor	Plate, stipendije, penzije, komunikacione usluge, otplata spoljnog duga – zeleni koridor	Nema

1. Aktualni opći postupak autorizacije i obrade plaćanja

	Jermenija`	Gruzija	Kirgistan	Moldavija	Tadžikistan	Turkmenistan
Delimično automatizirani koraci		Dokumenti su unapred popunjeni podacima iz drugih sistema	Velika plaćanja		Velika plaćanja (izgradnja)	
Potpuno neautomatizirani koraci	Ugovori sa avansima (proveriti bankarske garancije) + slučajevi gde je sistem otkrio grešku; SWIFT	Provera naloga za plaćanje ako plaćanje nije prošlo kroz Zeleni koridor i VI filtere	Velike uplate se proveravaju ručno	Selektivna kontrola plaćanja koja nisu ispunila zahteve Zelenog koridora	Sva plaćanja osim onih u Zelenom kanalu	Regioni i dalje koriste papirne dokumente, kontrola je ručna, nema JRT-a

2. Različiti postupci autorizacije/kontrola trezora

Razlika se zasniva na	Zemlje
različite vrste plaćanja (tj. isplate plaća, plaćanja fondovima za socijalno osiguranje, komunalna plaćanja itd.)	Zeleni kanal (plate, putni troškovi, troškovi komunalnih usluga poznatim dobavljačima, otplate inostranog duga) u Gruziji; zeleni kanal se takođe koristi u Kirgistanu, Moldaviji, Tadžikistanu i Jermeniji (takođe za obračunske penzije)
različiti iznosi plaćanja (tj. plaćanja manjih iznosa u odnosu na plaćanja većih iznosa)	Iznosi veći od određenih ograničenja (Gruzija), dodatne kontrole za velika plaćanja (Kirgistan)
različiti izvori financiranja (tj. proračunska sredstva u odnosu na sredstva posebne namjene)	
različite svrhe rashoda (tj. opšti budžet, budžet vezan za bezbednost itd.)	Tajni rashodi (Kirgistan, Gruzija), vojni rashodi (Tadžikistan)
različite vrste klijenata trezora (tj. institucije središnje države u odnosu na institucije lokalne države, izvanproračunski fondovi, državna poduzeća)	Moldavija, Jermenija
drugim faktorima	Dobavljač/pružalac usluga za komunalne usluge u Gruziji; rezultati provera veštačke inteligencije (neka plaćanja mogu biti usmerena na Zeleni koridor)

3. Koje procese kontrola trezora planirate automatizirati u budućnosti? (ukl. poslovnu inteligenciju i UI)

Jermenija`	Gruzija	Kirgistan	Moldavija	Tadžikistan	Turkmenistan
<ul style="list-style-type: none"> - Razvija se novi IFMIS - Analiziraju se mogućnosti za implementaciju veštačke inteligencije u trezorskom poslovanju 	Korišćenje mašinskog učenja za prognoziranje gotovine i poboljšanje tačnosti prognoze	Od 1. januara/siječnja 2026. godine planirana je automatizacija za sve rashode, osim za tajne rashode i velika plaćanja.	Planirano je isključivanje suvišnih posredničkih koraka koji su nasleđe starijeg sistema (dodatni elektronski potpisi iz Trezora, modul banka-klijent u sistemu trezora)	Planirano je upoznavanje sa iskustvom primene veštačke inteligencije u trezorskom poslovanju	Planirano je automatizovanje sistema upravljanja javnim finansijama (umesto ručnog obrta dokumenata)

4. Preduvjeti i izazovi/rizici daljnje automatizacije

□ Preduvjeti:

- Integracija sa drugim sistemima (na primer, sa elektronskim javnim nabavkama)
- Pristup internetu, prisustvo FMIS-a

□ Izazovi:

- Nema pristupa informacijama (na primer, za potvrdu validnosti bankarskih garancija Centralne banke Jermenije za avansna plaćanja)
- Zapošljavanje viška zaposlenih nakon optimizacije
- Izbegavanje prekomernog opterećenja sistema

5. Koja su ograničenja automatizacije?

- ❑ Koje postupke autorizacije i obrade plaćanja NE planirate automatizirati u doglednoj budućnosti? Zašto?
- ❑ Kirgistan planira da maksimizira nivo automatizacije kako bi se osoblje Trezora moglo fokusirati na analitičke zadatke.
- ❑ Gruzija – ograničenja proizilaze iz integracije sa drugim sistemima (na primer, sudske odluke se primaju na papiru; poverljivi rashodi ostaju neautomatizovani).
- ❑ Moldavija – potpuno automatizovati obradu plaćanja za nebudžetske organizacije do 2027. godine; razviti i integrisati module za javne nabavke, računovodstvo; integrisati module za veštačku inteligenciju.
- ❑ Tadžikistan – ne planira potpunu automatizaciju centralnih kapitalnih investicija i vojnih rashoda.